

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

**A BANSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN, FELEVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN, HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELNIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Korosec miniszterelnök tegnap délelőtt királyi kihallgatáson jelent meg, amely után hosszabb megbeszélést folytatott Vukicssevity Veljával és több vajdasági radikális képviselővel.

Geniből jelentik, hogy Chamberlain és Stresemann gyengélkedése miatt, hir szerint, a Népszövetség decemberi ülészakát nem Geniben, hanem a Riviérán tartják meg.

Bukarestből jelentik, hogy a kommunista szakszervezetek tegnap délelőtt nagygyűlést tartottak, amelyen általános politikai amnesztiát követeltek. A gyűlés után vörös lobogók alatt felvonultak a királyi palota elé, ahol áttörték a csendőrkordont és csak nagy ügyvel-bajjal tudta a megerősítést nyert csendőrség őket szétszórni.

Budapestről jelentik, hogy Rákosi Jenő állapota válságosra fordult. Orvosai kijelentése szerint, már csak csoda segíthetne a 86 éves magyar írón.

Berlinből jelentik, hogy Scheer tengernagy, a skageraki tengeri ütközet német hőse, tegnap 65 éves korában szívvelhüvelében meghalt a vonaton.

Budapestről jelentik: Az ismeretes Röser-ügyben egyre megdöbbentőbb adatok kerülnek napvilágra. Hir szerint, a hamisított bizonyítványok száma nem négyszáz, hanem ezeröttszáz. A kultuszminiszter elhatározta, hogy a Röser-intézetet bezárja.

Párizsból jelentik, hogy az Admiral Fortier francia hajó, kormányát elvesztve, az óceánon a hullámok játéka. A hajófenéken négy méter víz van. Száz utasa és ötven főnyi legénysége van a hajófenékben.

TŐZSDE

November 26.

MA 100 DINÁR:

Budapest	10 — pengő
Zürichben	9 12 sv. frank
Berlinben	7 29 ar. márka
Bécsben	12 40 silling
Triesztben	33 60 lira
Prágában	58 81 cseh kor.
Newyorkban	1 70 dollár
Bukarestben	308 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel	84.70,	Olasz Bank	75.50,
Nemzeti Bank	229.60,	Pesti Hazai	216,
Ganz-Danubius	136.30,	Ganz-Villamos	109,
Nasici	169.50,	Délcukor	114.

A nemzetgyűlés ülései iránt semmiféle érdeklődés nem nyilvánul meg a képviselők részéről.

Beograd, nov. 27.

A nemzetgyűlés tegnap folytatta ülését annyira megcsappant érdeklődés mellett, hogy Mihajlovity Ilija házelnök csak 11 órakeresztet tudta az ülést megnyitni. Akkor is névsorolvasást rendel el a kворum megállapítására. Nagynehezen 153 képviselő gyűlt be a névsorolvasásra, de legnagyobb részük azután újra eltiint az ülésteremből.

Saulity (földm.) az ülés első szónoka, aki a jegyzőkönyvhöz kér szót, de valójában a radikális képviselőket korholja, mert szerinte, szabotálják a munkát és szegényre válnak az országnak.

Napirend előtt felolvassák Petrovity Nasztásznak a miniszterelnökhöz intézett interpellációját, amelyben felvilágosítást kér Cvetkovity valóságügyi miniszternek nisi és prokluplei ténykedéseiről.

Az egészségügyminiszter kéri ezután a sürgősség kimondását a ragályos betegségekről szóló törvényjavaslat megvitatásához. Ezt a szkupstina el is fogadja.

Ezután Mihajlovity Ilija házelnök bejelenti, hogy a ház ülését mára halasztja, mert a képviselők többsége kérte ezt, hogy Agatonovity, a volt házelnök rekviemjén résztvehessenek.

A szkupstina üléseit a jövő héten elnapolják.

Beograd, nov. 27.

Kormánykörökben kijelentették, hogy a szkupstina még csak ezen a héten dolgozik, azután rövidebb pihenőre megy. Ezalatt az idő alatt a szkupstinai bizottságok folytatják a munkásságukat, hogy a szkupstinának legyen rövidesen tárgyalási anyaga.

Mihajlovity Ilija házelnök tegnap utasította a szkupstina pénztárát, hogy azon képviselők decemberi illetményeit, akik nem vettek részt a szkupstina novemberi ülésein, ne utalják ki. Ez a rendelkezés természetesen nemcsak a parasztkoalíció képviselőit érinti, hanem az összes hanyag képviselőket.

Szegeden öngyilkos lett egy ismeretlen becskerekfi férfi.

Szeged, nov. 27.

A MFT. Szentendre nevű hajóján tegnap délelőtt egy 40 év körüli férfi a hajó korlátja mellett fölbélte magát.

Az öngyilkost senki sem ismerte a hajó utasai közül, csak annyit mondott a társalgás során, hogy jugo-

sláv alattvaló és több jugoszláv kórházban kezelték és most a szegedi közkórházba akarta magát felvétetni, de elutasították, mert nem magyar alattvaló.

Az öngyilkosnál semmi igazoló írást nem találtak, csak zsebében egy megcimzett képeslapot N. Ilona Velikibecskekerek címmel.

A radikális-klubban pártolólággal szóltak föl a kisebbségek iskolágyében.

Beograd, nov. 27.

Ugy a radikális, mint a demokratikus képviselő-klub folytatta vitáját az elemi iskolai oktatásról szóló törvényjavaslatra nézve.

Kobaszica Sztepan radikális fontosnak tartja, hogy a kisebbségi oktatást liberálisan oldják meg, mert a radikális-párt nemesak szerb-párt, hanem az egész nemzetre kiterjesztette szervezetét és így kell, hogy a kisebbségekről is megfelelőképpen gondoskodjék.

Obrádovity volt vallásügyi miniszter hasonló értelemben szólt föl, kijelentve, hogy rá dr. Strelitzky beszéde mély benyomást tett.

A boszniai radikálisok és muzulmánok megegyeztek.

Beograd, nov. 27.

Andrity Vlada földmívelésügyi miniszter tegnap érkezett vissza Szarajevóból, ahol a muzulmán-párttal megegyezést kötött a községi önkormányzatokban leendő együttműködésről.

Vajdasági irás.

A becsei találkozó alkalmával többek között szóba került a vajdasági magyar szépirodalmi folyóirat kérdése is. Voltak, akik a már meglévő, Szenteleky Kornél szerkesztésében megjelenő Vajdasági Irás támogatása mellett törtek lándzsát, mások amellet kardoskodtak, hogy önálló szépirodalmi folyóiratot kell alapítani, amely — nem úgy mint a Vajdasági Irás — minden más vállalkozástól, illusztrált laptól függetlenül, egyedül a benne megmutatózó írói értékek erejével hódítsa meg a vajdasági magyar olvasóközönséget.

A becsei találkozó után újból szóba került ez a kérdés és az ellentétes álláspontok a napi sajtó hasábjain kerültek újabb megvitatás alá.

Abban mindkét oldalon egyetértettek, hogy a magyar írásművészetet, a magyar gondolatot egyedül egy szépirodalmi folyóirattal lehet megmenteni.

Szenteleky Kornél, a Vajdaság egyik elismert írója, önzetlen lelkesedéssel vette kezébe a vajdasági magyar irodalom elárult ügyét és szerény eszközökkel, úgy amint a mi mostoha viszonyaink között éppen lehetséges volt, egy képes hetilap mellékletének formájában juttatja szóhoz az itt élő magyar írókat.

Lehet, hogy ez a forma nem éppen megfelelő a vajdasági magyar írás erejének dokumentálására. Bizonyos, hogy egyelőre az írók munkái nem részesülnek abban az anyagi ellenértékben, amely az első sorban küzdő szellemi harcoknak mindenképpen kijár. De Szenteleky Kornél annyi sok meddő esztendő, annyi terméketlen megbeszélés után mégis csak lapot teremtett, talán mások helyett, talán mások mulasztása miatt és ez a lap él és hétről-hétre friss írásokkal figyelmezteti a magyar olvasóközönséget a magyar írók elvitathatatlan jelentőségére és a magyar írás szépségére.

Ez a folyóirat ma már elevenen ható kultúrtenyező és semmivel sem volna indokolható, ha ezt a fáradságos munkával, lelkes szeretettel életre hívott folyóiratot pusztulásra ítélnék.

Hiszen lehet, hogy egy önálló, ezután alapítandó folyóirat külső formájában méltóbban reprezentálna a vajdasági szépirodalmat. De hol van a garancia arra, hogy ez az önálló irodalmi revü megállhatna a saját lábán? És ha a hozzá fűzött várakozások nem válnának be, ki tudná összeegyeztetni magyar lelkiismeretével, hogy a bizonytalan jövő kedvéért föláldozta a magyar írás-

nak, ha talán még tipegő, ha talán még halkszavu, de mégis lélegző, mégis magyar lelkeket reveláló alkotását?

Érjük be annyival, amennyit az adott viszonyok között teremteni lehetséges volt. És ha a magyar olvasókörök is megteszi egyetlen szépirodalmi folyóiratával szemben kötelességét, úgy a magyar írásművészet szava egyre zengőbb, egyre erőteljesebb lesz.

A minisztertanács ülése.

Beograd, nov. 27.

A minisztertanács tegnap esti ülésén foglalkoztak a közmunkák kérdésével. Azon tanácskoztak, hogy mi módon fogják a közmunkák elvégzéséhez szükséges hitelt előteremteni.

A beográdi tartománygyűlés ülése.

Beograd, nov. 27.

A tartományi szkupstina tegnap délután folytatta nagy érdeklődés mellett őszi ülészakán az üléseit. A közönség zsufolásig megtöltötte az üléstermet, amely meglehetősen nagy viharok színhelye lett, amelyet a kanjzai járásban elrendelt pótválasztások ügye kavart fel.

Beslity Nikola elnök 4 órakor nyitotta meg az ülést. Az adminisztratív jellegű kérdések elintézése után át akartak térni a napirendre, de Pantovity Dragoszláv tartományi képviselő napirend előtt kért szót és meglehetősen izgatott hangulatban éles támadást intézett Rajity főispán ellen, mert elrendelte a kanjzai járásban a pótválasztásokat, a hol tudvalevőleg Pantovity is képviselő.

Pantovity támadása oly vehemens volt, hogy Beslity elnök több ízben félbeszakította a szónokot és végül is kijelentette, hogy az államtanács úgy döntött, hogy a főispán eljárása ebben a kérdésben teljesen jogos volt. Az oblaszt tehát egyáltalán nem hozhatott olyan döntést, hogy nem veszi tudomásul a járási képviselők lemondását — mint ahogy azt a lemondás idején megtenni megkísérelték.

Ludaity jogi alapon fejtegetve a kérdést, teljesen a főispán álláspontját támogatja. Ugyancsak a főispán álláspontja mellett szól föl Annau János és Moljác Milivoj.

Rajity főispán megdönthetetlen érvekkel bizonyítja eljárásának a törvényességét és azt állítja, hogy Pantovity csak személyi okokból támadja az ő személyét. Az ő intézkedéseit mindig törvényes szellem uralja és azokért bármikor vállalja a felelősséget. Ha Pantovity úgy érzi, hogy igazában támadták meg — módja van panasszal fordulni a belügyminiszterhez és onnan a közigazgatási bírósághoz.

Életfogytiglani fegyházra ítélik Erdélyt?

Budapest, nov. 27.

A törvényszék mai ülésén folytatják az Erdélyi-per tanuinak a kihallgatását. Ma hallgatják ki a meggyilkolt Forgács Anna szüleit, Feuer Gézát és feleségét, ugyancsak ma hallgatják ki Erdélyi szüleit is.

Jogászörökben az a vélemény alakult ki, hogy Erdélyt életfogytiglani fegyházra fogják ítélni.

Döntött a főispán a becskerekai tisztviselőválasztás elleni fellebbezésekben.

Becskekerek, nov. 27.

A becskerekai városi tisztviselőválasztások elleni fellebbezések elintézésének határideje november 30-ikán jár le, eddig az időpontig végérvényesen kell határozni a fellebbezések sorsa felett. A választások ellen, mint ismeretes tizenhét panaszt nyújtottak be, amelyek felett elsőfokon a főispáni hivatal határoz. Tegnap készült el a döntés javaslata, amelyet előreláthatólag a közeli napokban fog Rajity Szvetisláv főispán aláírni. A határozatot leviszik Beogradba és előterjesztik Rajity Szvetisláv főispánnak, aki — hir szerint —

még november 30-ika előtt aláírja és kikézbessíti a választások ügyében hozott döntését.

Munkatársunk tegnap felkereste dr. Zupkovity Pavle főispáni jogi referenset, a becskerekai főispáni hivatal vezetőjét és érdeklődött a határozat tartalma iránt. Zupkovity dr. kijelentette, hogy a határozatot Rajity Szvetisláv főispán még nem írta alá és így tartalmáról nem nyilatkozhat.

Más oldalról szerzett feltétlenül hitel érdemlő értesüléseink szerint, a főispán megsemmisítette dr. Erdelián Péra (függ. dem.) polgármesterré való megválasztását azzal az indoklással, hogy nincs meg az előírt képzés. Erdelián dr. a határozat indoklása szerint csak államtudományi doktorátussal rendelkezik, igaz, hogy a közigazgatási

törvény csak jogvégzettséghez, tehát ennél kevesebb képzettséghez köti a polgármesteri állást, de mivel a polgármester egyúttal az árvaszék tagja és mint ilyenről megkívánható a jogi doktorátus, amivel dr. Erdelián Péra nem rendelkezik, megválasztását meg kellett semmisíteni. Ugyanebben a határozatában megsemmisítette Petrovity Szlavko és Tomity Jován független munkáspártiak megválasztását is, akik közül Petrovityot főszámvevőségi számvevőnek, Tomityot pedig irnoknak választották.

A többi tisztviselő megválasztását a főispán — hir szerint — jóváhagyta. A határozat gyakorlati szempontból nagyfontosságú, mert valószínű, hogy

a választásnál kibukott tisztviselőket felhívják, hogy a főispáni határozat alapján, most már adják át a hivatalukat a legutóbb megválasztott tisztviselőknek,

mert az eddigi gyakorlat és a közigazgatási törvény is azt mondja, hogy két egyöntetű határozat (a képviselőtestület és a főispán döntése) végrehajtható.

Értesülésünk szerint, az érdekeltektől

a főispáni határozat ellen fellebbezéssel élnek

és a közigazgatási bíróságtól kérik a választás megsemmisítését, illetve dr. Erdelián Péra esetében a választás jóváhagyását.

Egy portás perétől diplomácia bonyodalmak várhatók.

Szenzációs leleplezések a bécsi orosz kereskedelmi képviselőiről.

Bécs, nov. 27.

A bécsi kereskedelmi bíróság a napokban érdekes pert tárgyalt. Szovjetország bécsi kereskedelmi képviselője ellen, annak volt portása 6158 dollár erejéig keresetet adott be avval az indoklással, hogy hat éven át állott az orosz kereskedelmi képviselet szolgálatában és ezen idő alatt 10.918 tulorát dolgozott, amelyekért azonban nem kapott fizetést.

A moszkvai szovjetkormány tudvalevőleg egy csomó európai fővárosban, így Bécsben is kereskedelmi képviseleteket létesített, amelyek a hivatalos szovjetkövetségektől függetlenül működnek. Rendeltetésük állítólag a külkereskedelmi kapcsolatok fentartása, azonban már több ízben kiderült, hogy a szovjet kereskedelmi képviseletei visszaélnek privilégiumaikkal és így legutóbb két év előtt az angol kormány a hírhedt Zinovjev-levéllel kapcsolatban kénytelen volt felszólítani a londoni képviseletet és annak tagjait kiutasítani. Az említett nem mindennapos polgári perrel kapcsolatban most szintén olyan dolgok derültek ki, amelyekből megállapítható, hogy a szovjet bécsi kereskedelmi képviselete is az illegális propaganda szolgálatában áll és feladata a magyarországi és balkáni forradalmi mozgalmak szítása.

A felperes portás ügyvédje, Frey József dr., aki az osztrák kommunista pártból nemrégiben kivált ellenzék, az ugynevezett Trockij-

frakció vezére, a következő kijelentéseket tette a tárgyaláson:

Hetenként háromszor-négyszer bizalmas ülések voltak a képviselet helyiségeiben és ezeknek biztonságáért és zavartalanságáért a portásnak kellett gondoskodnia. Ő ment a pályaudvarra a szovjet futárjaiért és ő kísérte el ezeket. Már reggel 7 órakor szolgálatban volt és gyakran éjjel után 2—3 óráig dolgozott egyhuzamban.

A „Freiheit!” evvel kapcsolatban megállapítja, hogy az éjjeli üzem a képviseletnél sokkal nagyobb méretű, mint a nappali munka. A csendes Seitzergasseban hajnal felé egész csoportok hagyják el a képviselet épületét és a távozók tulnyomó részt magyarul, szerbül románul és bolgár nyelven beszélgetnek.

Kun Béla is egy ideig a képviselet épületében lakott bécsi tartózkodása alatt és oda rendelte postáját is.

A július 15-iki vérengzésben és gyújtogatásban, a „Freiheit!” szerint, szintén benne van a kommunisták keze. Július 15-ike után ugyanis a képviselet alkalmazottai napokig avval voltak elfoglalva, hogy elégségek a kompromittáló aktákat és ez a munka olyan nagyarányú volt, hogy az egész ucca napokig tele volt korommal. A kémmények valósággal okádták a füstöt. A leleplezések következményeként a „Freiheit!” vizsgálatot követel a szovjet kereskedelmi képviselete ellen.

Óriási vihar pusztít Nyugateurópában.

Berlin, nov. 27.

A péntek óta Anglia felett dühöngő hatalmas vihar vasárnapra elérte Németországot, ahol olyan borzalmas pusztításokat végez, amelyekre emberemlékezet óta nem volt példa.

Északnémetországban Sylt szigetének a strandon husz méteres tölcseréket vájt az orkán a partba. A fűrdőépületet elpusztította a szökőár. Westerland és Wendenstadt városkák veszedelemben vannak, mert a tengerár teljesen körülfogta őket.

Tegnapra Franciaország is a viharzónába került. Az óceánon olyan gyilkos vihar pusztít, hogy több hajóról vettek már eddig is segélyt kérő jeleket.

Fasizta védőrség alakul Bécsben.

A Heimwehr Innsbruckból Bécsbe helyezt át parancsnokságát.

Bécs, nov. 27.

A szociáldemokrata-párt fegyveres védőrségével szemben alakult és a fasizmus programján álló Heimwehr működése eddig csupán az alpesi tartományokra terjedt ki. Alsóausztria csupán október 7-én, Bécsújhely izgalmas vasárnapján részesült eddig a Heimwehr működéséből. Amint azonban most a „Freiheit” jelenti, a Heimwehr nagy felvonulásra készülődik Bécsben. Steidle főparancsnok a bécsi demonstrációt a tél végére tervezi. Vidékről mintegy 50.000 főnyi különítmény jön Bécsbe és pedig abból az alkalomból, hogy a Heimwehr Innsbruckból Bécsbe fogja helyezni központját. A bécsi Heimwehr szervezése most van folyamatban és körülbelül 20.000 főből fog állani.

A propaganda-népgyűlések már rövidesen megkezdődnek és pedig elsősorban a bécsi munkás-kerületekben. A Heimwehr vezetői mindenekelőtt a munkanélkülieket akarják megnyerni és avval agitálnak, hogy a nagy munkanélküliségnek elsősorban Bécs városnak szociáldemokrata vezetősége, illetőleg annak mindentönkretevé adópolitikája az oka. A bécsi szervezkedés természetesen nem fog zavarok nélkül lefolyni, mivel a szocialisták egész biztosan meg fogják kísérelni a Heimwehr gyűlések szétkergetését. Így Bécs izgalmas téli vasárnapok előtt áll. A Heimwehr vezetői számolnak evvel és megtették a preventív intézkedéseket esetleges szocialista támadások visszautasítására.

A Heimwehr és a szociáldemokrata-párt újabb fenyegető összetűzése természetesen a politikai, illetőleg parlamenti helyzetre is kedvezőtlen hatással vannak. A polgári pártok és a szociáldemokraták között a sajtó-harc a kormány által tervezett alkotmány-revizió és a december 10-én megürülő köztársasági elnökség betöltése körül egyre hevesebb formákat ölt és a meg egyezés kilátásai egyre kisebbek lesznek.

Ilyen körülmények között teljesen lehetetlen prognózist felállítani a közeli hetek eseményeire, amelyek bizonyára gazdagok lesznek váratlan fordulatokban és számos megletést fognak hozni.

Az új Telefonkészülékek és hangszórók már kaphatók Szandernál és Aterno-nál.

ATERNO
műszaki vállalat Noviszád.
Becs-kerek-i fiókja Alcekan-
drova u. 10. Telefon 110.

A MAI NAP HIREI

Nov. 27 kedd. Rk. és Prot. Virgil-Görög keleti Filip. Zsidó hislew 14. Napkelte 7:24, napnyugta 16:11 A nap hossza 8 47 óra. az év végeig 34 nap

A meteorológiai intézet jelenti: Változó idő, erős északnyugati szelel, hősüléssel a csapadék csökkenése várható. ooooooooooooooooooooo

November 27

1701-ben szül. Upsalában Anders Celsius svéd csillagász. Ő írta 1742-ben az Über die Wärmemessung című tekezését, amelyben előfordul az a hőmérőbeosztás, amelyet a tudósok majd mindenhol elfogadtak.

1912-ben kötötték meg a Marokkó-egyezményt Franciaország és Spanyolország között.

1915-ben halt meg Zumbusch Gáspár híres osztrák szobrász.

1922-ben Görögországban katonai kormány alakul.

Beckereki művész rádióhangversenye. A prágai rádióstudió november 28-ikán, szerdán este nyolc órakor jugoszláv hangverseny-estélyt rendez elsőrendű reprezentatív értékű művészek bevonásával, amelynek keretében Sztэфánovity Dragomir, a prágai opera jeles tagja, a Beckereken ismert, kiváló baritonista is szerepel. Sztэфánovity Dragomir neve nem ismeretlen a beckereki közönség előtt és a múlt évben tartott hangversenyével nagy sikert aratott. A beckerekiek bizonyára nagy élvezettel fogják hallgatni a város nagyjövőjű fiának hangversenyét. Sztэфánovity december elsején zágrebi meghívásnak engedve, Zágrebban vendégszerepel.

Az új üzleti zárórarendeletről. Az új üzleti zárórarendeletről, mint már jeleztük, megjelent a beográdi tartomány hivatalos lapjában és így életbelépett. Dr. Dimitrijević Tihomir rendőrfőkapitány a rendeletet és magyarázatát, annak közérdekű voltára való tekintettel, rendelkezésünkre bocsátotta és azt teljes szövegében lapunk pénteki számában közöljük. Közleményünkre már most felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

Étvágytalanságnál, rossz gyomor-nál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József keserű-víz” rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorója megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó. Kapható gyógyszerárakban.

Budapesti terménytőzsde.
November 26-iki zárlat

Buza márciusi	26-98 (27-08)
májusi	27-76 (27-80)
Tengeri májusi	28-74 (28-88)
juliusra	— (—)

Irányzat alig tartott.

Csikágói terménytőzsde.
November 26-iki zárlat.

Buza decemberi	116 1/8 (115 3/8)
márciusi	122 1/8 (120 1/8)
májusi	123 3/4 (123—)
Tengeri decemberi	85 1/8 (84 1/4)
márciusi	87 3/4 (86 3/8)
májusi	90 1/2 (89 1/8)

Irányzat búzában barátságos.
Irányzat tengeriben barátságos.

A Manon Lescaut új filmváltozata, A KURTIZAN, ma utoljára az Orient Bioszkopban. — Jön: Természet és szerelem. Jegyek elővételben kaphatók.

A Három a kislány — négyszer. A beckereki Schwäbische Sport-egyesület és a sváb-német kultuszövetség november 29-ikén, december 1-én és 2-ikán este és december 2-ikán délután adja elő a Városi színházban a Három a kislány című ismert operettet. A délutáni előadáson mérsékelt helyárak. Jegyek elővételben Fischer Miklós divatruizletében.

Markovity Nikola és Gligorovity Joca pere. A beckereki járásbíró-ság hétfő délelőttre tűzte ki Markovity Nikolának, a Radikalski Borac szerkesztőjének perét Gligorovity Joca ellen, aki ez év szeptemberében a Vojvodina (Rózsza) kávéház terraszán tetteg bántalmazta. Gligorovity a lapban megjelent cikkeket sértőnek találta magára nézve és ezért inzultálta Markovityot, aki emiatt másnap pert indított Gligorovity ellen. A járásbíró-ság a tárgyalást nem tarthatta meg, mert Gligorovity Joca nem jelent meg.

A beckereki fogház egyik foglya szerint az aradáci kivégzéseket egy budapesti lakos követte el.

Beckerek, nov. 27.
Tegnap hagyta el a beckereki ügyészség fogházát egy Vanó István nevű magyarországi illetőségű fogoly, aki szabadlábrahelyezése előtt közvetlenül, kihallgatásra jelentkezett Maszlovszki Vladimir vizsgálóbíró-nál. Vanó István elmondta, hogy Szalai Dezső, Szalai János és Becker Kristóf beckereki iparosok, véleménye szerint, nem lehetnek bűnösök a szlovácskiaradáci forradalmi kivégzésekben, mert tudtával a kivégzéseket egy Pálmaj János nevű budapesti lakos követte el.

Az erdélyi magyar-párt szózata a néphez.

Kolozsvár, nov. 27.
Az országos magyar-párt abból az alkalomból, hogy a magyar-párt önálló listával indul a választási küzdelemben, a következő lelkeshangu felhívást intézte Románia magyarságához:

Magyar testvéreink!
Az uralom és a törvény választásokra szólít. Hitet kell tennetek magyarságtok mellett akkor, a mikor állampolgári kötelességetek teljesítetek. Fájdalmas következtetések, a kisebbségi sorsban eltöltött tíz esztendő emlékeinek történeti tanításai figyelmeztetésképpen lebegjenek előttetek, hogy senkitől semmit sem szabad várnotok és csak önmagunkban bízhatunk. Gyermekünk sorsát rajtunk kívül állók lelkükön nem viselhetik,

kulturánkért és intézményeinkért folytatott harcainkat csak akkor tudjuk eredményesen lezárni, ha öntudatosan és főlemelt fejjel haladunk.

A gazdasági nyomor, amelybe hibákon kívül sodródtunk, meg-

Régi zombolyai cég csődben. A temesvári törvényszék tegnap elrendelté a csődöt a Manzin Róbert utódai zombolyai fűszernagykereskedő cég ellen.

A KURTIZAN, a szezonnak nagy eseménye, ma utoljára az Orient Bioszkopban. — Jön: Természet és szerelem. Jegyek elővételben kaphatók.

Bank alakult autóvételek finanszírozására. Newyorkból jelentik: Itt az elmúlt napokban megalakult az első pénzintézet, melynek a kimondott célja, hogy az autóvásárlást finanszírozza. Az intézet neve: „La First Federal Foreign Investment Trust” és nemcsak nagyban pénzeli autóvásárlásokat, hanem előnyös kölcsönt nyújt annak, aki csupán egy autót akar vásárolni a saját részére. A bank előbb Amerika minden városában, azután pedig Európa különböző országaiban akar fiókokat felállítani.

Mi vonzza a tanulóijuságot Ljubinko Drndarszki „PRAVDA” könyv- és papirkereskedésére? Az, hogy ott vásárolhatja legelőnyösebben könyveit, füzetait, író- és rajzszereit, kottáit stb.

Vanó István elmondotta, hogy Budapesten a kommün alatt Pálmaj eldicsekedett az aradáci kivégzésével és elmesélte, hogy a sokat szenvedett községben ő teremtett rendet, mint beckereki katona, a rendbontó elemek megfékezésével. Rendesinálása során

agyonlőtt egy aradáci földmivest.

Vanó megjegyezte, hogy Pálmaj személyesen nem ismeri és kijelentéseit nem közvetlenül tőle, hanem másoktól hallotta.

A vizsgálóbíró a fogoly vallomását jegyzőkönyvbe foglalta.

tanított arra, hogy közintézményeinknek a harcban szükséges erőt csak mindannyiunk támogatásával tudjuk nyújtani. Éppen ezért kibontjuk a magyar zászlót és minden magyar ember szent kötelességévé tesszük, hogy a magyar választási zászló alatt induljon a harcba.

Majd két milliónyi számmal vagyunk Romániában és ez a szám-beli sokaság lehetővé teszi erőinknek kihasználását.

Magyar választó csak magyar választási listával szavaz. Aki nem követi a magyar-pártot, mondjon le arról, hogy valaha is magyarszámba vegyék. Minden magyar emberben gyulladjon ki a lelkiismeret lángja, magunkra gondoljunk, ez a mi sorsunk. Az ég a tanunk, hogy ha összetartunk, akkor erőnk meg fogjuk találni. Minden magyar ember gondolja azt, hogy az ő szavazatán mulik a magyar-párt győzelme. Minden magyar ember szavazzon a magyar-párt listájára.

HÓCIPŐK nők részére 115 dinártól kezdve Kelemen Testvérek-nél.

A bécsi színészek vendégjátéka Beckereken csak abban az esetben lesz meg, ha holnapig, szerdáig, biztosítottak vehető a két napra tervezett vendégjáték háza. Ellenkező esetben a tizenkét tagból álló társulat nem jön Beckerekre.

John Barymore, A KURTIZAN főszereplője, ma utoljára az Orient Bioszkopban. — Jön: Természet és szerelem. Jegyek elővételben kaphatók.

Dolnányi december második beckereki hangversenyének híre megmozdította a környéket. A nagy zenei esemény híre a környék siet magának helyet biztosítani a hangversenyen, amely kétségtelenül hosszú idők legnagyobb zenei eseménye lesz Beckereken. A hangverseny műsorát a rendezőség egy-két napon belül fogja közölni. Jegyek a hangversenyre Mangold Lipót cégnél kaphatók.

A nákovói szoborleleplezésről írott minapi hírünkkel kapcsolatosan annak közlését kéri, hogy az emlékművet a Tunner Alajos és fia beckereki szobrászati műterem és köipartelep készítette.

Játék közben egy futballjátékos szemét kiütötték. Wiesbadenből jelentik: A helybeli és a frankfurti futbalcsapatok játéka a játékosok oly hevesen rugdalták egymást, hogy a rendőrök nekik rohantak és valamennyit letartóztattak. Az egyik játékosnak, dulakodás közben kiütötték a szemét.

A zsidó Nöegylet második teadélutánja vasárnap, december 2-án, délután 5 órai kezdettel lesz a Vojvodina kávéház pincehelyiségében. A vendégek tetszés szerint kaphatnak teát, vagy csokoládét. Tekintettel az eddig tapasztalt érdeklődésre, szinte természetes, hogy ez a teadélután csak olyan szépen fog sikerülni, mint az eddigiek.

A legszebb szörmék és prémek, a legnagyobb választékban, csakis Pálmaj István borkereskedésében (Korona-szállóval szemben) szerezhetők be.

Egy francia tábornok letépte a német hősök sírjáról a francia zászlókat. Az Oeuvre jelenti Fontainebleauból, hogy a városi tanács tegnapi ülésén szó esett azokról az incidensekről, amelyek a hősök sírjának a fegyverszünet évfordulóján történt feldiszítése alkalmával lejátszódtak. November 10-én a város évek óta divó szokás szerint kis zászlókkal díszítette fel a hősök sírjait, a németekét és a franciáikét egyaránt. Arraut tábornok, a Souvenir Français elnöke megütöközött azon, hogy a német és francia sírok díszítése egyforma, emiatt tiltakozott a polgármesteri hivatalban, aztán kiment a temetőbe, ahol lezszaggatta és a földre dobta a német sírokra tűzdelt francia zászlócskákat s közben fenyegető szavakat hangoztatott dr. Matry fontainebleau-i polgármester ellen. A polgármester a tegnapi tanácsülésen felolvasott egy levelet, amelyet a tábornokhoz intézett. Ebben a levélben súlyosan elítéli a tábornok magatartását.

ALTEBNO
 műszaki vállalat Noviszád.
 Beckereki fiókja Alekszandra
 drova u. 10. Telefon 110.
 Az új Telefonkészülékek és hangszórók már kaphatók Szandernál és Alterno-nál.

ber 27.
tt
a.
ov. 27.
dühön-
ora elér-
an bor-
amilye-
a nem
t szige-
s tölcse-
A für-
szökőár.
város-
mert a
öket.
s a vi-
n olyan
öb ha-
segélyt
ég
2.
Bécsbe
gát.
y. 27.
fegyve-
alakult
n álló
csupán
jedt ki.
7-én,
napján
műkö-
most a
r nagy
ésben.
ési de-
tervezi.
yi kü-
pedig
Heim-
fogja
Heim-
folya-
főből
k már
pedig
kerüle-
vezetői
ülieket
agítál-
üliség-
k szo-
letőleg
polití-
zke-
avarok
alisták
sérelni
ergeté-
vasár-
vezetői
ték a
etleges
autasi-
zociál-
yegető
politi-
etre is
A pol-
kraták
y által
és a
társá-
egyre
meg-
sebbek
eljesen
a kö-
helyek
várat-
meg-

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P

Kedden, nov. 27-én 5, 7, és 9 órákor

JÖN!
Természet és szerelem

SLÁGER! SLÁGER!

KURTIZÁN.

Pénztárfelnyitás d. n. 10-12-ig, d. n. 4-10l.

Nagy szerelmi film, MANON LESCAUT regénye után, 9 felvonásban. — Főszereplők: John Barrymore, a „Don Juan” főszereplője, Dolores Costello, Amerika legszébb nője.

Ásóval megölte apját, a törvénytelen fiú. Sztancsófalván a falurossza volt Raniszáv Mladen, Amerikát megjárt negyvenkét éves gazdálkodó. Raniszávnak vadházasságból származó Brancov Illés nevű fia volt, akinek ismételtén kellett látni, hogy apja bántalmazza anyját. A brutális ember 1925 augusztus huszonkettedikén ismét véresre verte az asszonyt, akinek téglát dobott az arcába. A tizenhét éves fiú, amikor meglátta anyja vérző arcát, elhatározta, hogy végez az apjával. Brancov Illés megvárta, amíg apja elalszik, azután ágyához lopózott és ásóval háromszor fejbeütötte. Raniszáv jajszó nélkül meghalt. Brancov Illés a tett után önként jelentkezett a csendőrségben. A temesvári törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével egy évi börtönre ítélte a törvénytelen fiút.

A halálos beteg halálos szerelme. Pozsonyból jelentik: Statarovics Kálmán huszonnégy esztendő fiatalember nyolc év óta csonttuberkulózisban szenved és állandó kórházi kezelés alatt áll. A fiatalember megismerkedett egy Kunyák Emília nevű leánnyal, akibe halálosan beleszeretett. A leány is rokonszenvezett vele és ez a körülmény felhátrította Statarovicsot, hogy megkérje a leány kezét. A leány azonban nem akarta életét a gyógyíthatatlan beteghez kötni és nemet mondott. Ez Statarovicsot annyira elkészerítette, hogy revolvért rántott és többször a leányra lött. Szerencsére Kunyák Emília csak kisebb sérüléseket szenvedett.

Szerencse kiseri lépteit, mikor Vilim Herzfeld-féle cipőben jár! Romániában üzemből van a nagy seprű. Bukarestből jelentik: A belügyminiszter nagy szenációt keltő vizsgálatot rendelt el Voinescu, a legfelsőbb közigazgatási tanács elnöke ellen, akiről az a jelentés érkezett a minisztériumba, hogy illegális módon lett kinevezve. A vizsgálat lefolytatása iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg. — Az egészségügyi miniszter felüggesztette állásától Visoianu egészségügyi vezérigazgatót, aki öt millió lejtel károsította meg az államot. A vezérigazgató fiának, aki Ploestiben ügyvéd, volt egy rozoga háza, amelyet Visoianu rendelkezésére megvásároltak az állam részére. Ezzel a vásárlással és egyéb üzleteivel öt millió kárt okozott az államnak.

Anglia készül a világháborúra. Londonból táviratozzák: A hadügyminisztérium, az összes Locarnók és Kellog-paktumok, valamint a geníi lefegyverzési konferenciák összegyűjtött határozatainak figyelmen kívül hagyásával elrendelte, hogy minden katona, a haditengerészet tagjai is, kötelesek a repülésben kiképezetni magukat, tekintettel arra, hogy a jövő háborúja a levegőben fog lezajlani. Nyilvánvaló ebből a rendeletről is, hogy Anglia rendkívül súlyt helyez a lefegyverzési konferencia határozataira.

A tapasztalt vevők már tudják, hogy fehérmű, nyakkendő, harisnya és az összes kötött, szövött és rövidáruccik nek legjobb minőségben és legolcsóbban Maksim Stein főuccai üzletében szerezhetők be

Dobjuk el a kemény gallért s járjanak a férfiak meztelen lábszárral. Egy-két tudós már régebben rámutatott arra, hogy „a nő többet ér, mint a férfi”. Dr. E. H. Mulford kolumbiai professzor csatlakozott ehhez a nézethez és tudományosan is alátámasztotta. — Ma már nem lehet kétség afelől — fejtegette egy orvosi gyűlésen — hogy a nő határozottan erősebb, mint a férfi. Nem abban az értelemben, hogy nagyobb súlyt képes felemelni, mint a férfi, hanem abban, hogy kitartóbb, szívósabb és biztosabban tudja követni a célt. Szerinte női uszók, teniszszekők, egyáltalán a sportolók általában mind kiválóbbak, mint a férfiak. A férfi abban a tekintetben is hátrányban van a nővel szemben, hogy nem képes úgy óvni az egészségét, mint a nő. Vizsgálva

Magyarország után Ausztriának is döntőbírósi konfliktusa támadt Romániával.

A Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth romániai telepeinek kiszájtítása.

Bécs, nov. 27.

Magyarország után immár Ausztriának is döntőbírósi konfliktusa támadt a román állammal. A bécsi kereskedelmi kamara kistermében néhány nap óta nemzetközi döntőbírósi tárgyalja a Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth gépkereskedelmi R. T. keresetét a román állammal szemben.

A háboru előtt a részvénytársaságnak több telepe volt Romániában és ezek a bukaresti fiók irányítása alatt működtek. A romániai telepek raktára Brailában volt. A háboru alatt a román állam a cég raktárát és vagyonát lefoglalta, majd a háboru után mint volt ellenséges tulajdont likvidálta. Megváltás címén a román kormány hét millió papír-lejt utalt át Bécsbe. Hozzávetőleges becslés szerint azonban a részvénytársaság romániai vagyona legalább öt millió aranylejt reprezentált. Az osztrák leszámítoló hivatal ennek következtében kifogással élt a román állam likvidálásával szemben és így per keletkezett az ügyből.

A román kormány képviselője és bírja ugyan megjelentek a nemzetközi döntőbírósi Bécsbe összehívott tárgyalásán, azonban Pion Popescu dr. kifogással élt a nemzetközi döntőbírósi illetékességével szemben.

BALKÁN BIOSKOP

Kedden, nov. 27-én 5, 7 és 9 órákor

JÖN!
SENORITTA

BEBE DANIELS a női Douglas Fairbank csodás produkcióival

Hugó Viktor legnagyobb sikertű regénye, 10 felv.

A nevető ember.

Conrad Veidt, felülmulhatatlan művészi szereplésével.

Eladó

2 drb 2 méter hosszú, 60 cm széles üzleti iapos álvány (pult) márvánnyalappal,

Udiczki Testvérek

fűszerkereskedésében, Beogradszka (Écskai) ucca. 2113

2 kisebb szoba vagy 2111
1 nagyobb szoba, előszoba, konyha stb. mellékhelyiségből álló

lakás

azonnalra kerestetik, lehetőleg a város központjában. Cim a kiadóhivatalban.

Jelmez garderobom, mely 60 darab különféle

jelmezzruhából

áll, betegség miatt olcsón ELADÓ

Bővebbet: 2112

JOHANEK ANNANÁL,

Knez Miletina (Nicki) u. 4. sz. alatt.

Üzlethelyiség

a város központjában, más vállalkozás miatt

1929 január 1-ére kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál: M. KOMLUSKI Veliki Becskerék, (Ábrózy-szappangyár, a nagyhid mellett). 2094

Ügyes

tanulóleányt

FELVESZEK

PALI nőifodrász, Veliki Becskerék, Alekszandrova (Fő) ucca 4. szám, (Grünbaum-udvar.) 2090

Több nyelvet beszélő fiatal, ügyes rőfőskereskedősegéd azonnal felvétetik

Egy jobb házból való

fiu tanoncnak

fizetéssel felvétetik

2084 Nagyinszky és Kassovitz cégnél.

Ha megbizható készüléket akar, úgy

csak speciális rádiószaküzletben vásároljon!

Raktáron tartjuk a világ legkiválóbb gyárainak legsikerültebb alkotásait, a legmodernebb rádió-apparátusokat, amelyek működéséért a legmesszebbmenő garanciát vállaljuk.

Akkumulátortöltő-készülékek, amelyekkel kiki olcsón maga töltheti akkumulátorát.

Anódpótló, kombinált anódpótló és töltő-készülékek, melyekkel bármily rendszerű már meglévő készülék egyszerűen a villamoshálózatba bekapcsolható.

Alkatrészek és kiték a legolcsóbb kapcsolásokhoz. Philips-, Tungsram- és Telefunken-lámpák, hangszórók a legnagyobb választékban.

Modern akkumulátortöltő-állomás. 1792

KONRATH D. D.

a Vajdaság egyedüli speciális rádiószaküzlete.
VELIKI BECSKERÉK, ALEKSZANDROVA 7. SZ.